

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1054/2020

02.12.2020. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Јасмине Васовић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости и допуни тог захтева браниоца окривљеног – адвоката Пауна Јовановића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Бору К број 54/20 од 16.06.2020. године и Вишег суда у Зајечару Кж1 109/20 од 02.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 02. децембра 2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Пауна Јовановића, па се **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Бору К број 54/20 од 16.06.2020. године и Вишег суда у Зајечару Кж1 109/20 од 02.09.2020. године, а предмет враћа Основном суду у Бору на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору К број 54/20 од 16.06.2020. године, окривљени АА, оглашен је кривим због извршења кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, за које дело му је изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 2 године не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да на име паушала плати износ од 7.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудне наплате.

Оштећени ББ је ради остваривања имовинско-правног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Зајечару Кж1 109/20 од 02.09.2020. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Пауна Јовановића, а пресуда Основног суда у Бору К број 54/20 од 16.06.2020. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Паун Јовановић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и став 4. ЗКП, конкретно због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе за предметно кривично дело, или да побијане пресуде укине и врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање. Накнадно, бранилац је поднео и допуну захтева за заштиту законитости, због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 10) у вези члана 453. ЗКП, остајући при поднетом предлогу.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

По налажењу Врховног касационог суда, основано бранилац окривљеног у поднетом захтеву указује да је нижестепеним пресудама на штету окривљеног АА учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. Ово из разлога што се побијане пресуде заснивају на доказу на коме се по одредбама ЗКП не могу заснивати, и то на записнику о испитивању оштећеног ББ, који је сачињен пред Основним јавним тужиоцем у Бору дана 12.02.2020. године, обзиром да је радња испитивања овог сведока, о којој је сачињен записник, извршена супротно одредбама члана 300. став 1. у вези става 6. истог члана ЗКП.

Одредбом члана 300. став 1. ЗКП прописано је, поред осталог, да је јавни тужилац дужан да осумњиченом и његовом браниоцу упути позив, а оштећеног обавести о времену и месту испитивања сведока и вештака, док је ставом 6. истог члана предвиђено да ако позив осумњиченом и његовом браниоцу није достављен у складу са одребама овог законика, односно ако се истрага води против непознатог учиниоца, јавни тужилац може предузети испитивање сведока или вештака само по претходном одобрењу судије за претходни поступак.

Дакле, одредбом члана 300. став 1. ЗКП јасно је прописано да је доказну радњу испитивања сведока могуће извршити само уколико јавни тужилац претходно упути позив осумњиченом и његовом браниоцу да присуствују наведеној радњи, а уколико позив осумњиченом и браниоцу није достављен у складу са одредбама ЗКП, јавни тужилац само изузетно може предузети испитивање сведока, и то уколико постоји претходно одобрење судије за претходни поступак, како је то предвиђено у ставу 6. наведеног члана.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те чињеницу да из списка предмета – из записника о испитивању сведока – оштећеног ББ сачињеног дана 12.02.2020. године пред Основним јавним тужиоцем у Бору, произилази да испитивање овог сведока

извршено а да при том јавни тужилац претходно није упутио позив осумњиченом ради присуствања овој доказној радњи, нити је постојало претходно одобрење судије за претходни поступак за предузимање ове доказне радње, то радња испитивања наведеног сведока није извршена на законит начин. Стога и записник који је сачињен о предузетој радњи испитивања сведока – оштећеног ББ представља незаконит доказ, и на истом се не може заснивати пресуда.

Поред тога, на главном претресу одржаном дана 16.06.2020. године, првостепени суд је у доказном поступку прочитао исказ оштећеног – сведока ББ са записника који је сачињен пред Основним јавним тужиоцем у Бору дана 12.02.2019. године, који је у сваком случају незаконит доказ, али је ово суд учинио без сагласности странака, што је супротно одредби члана 406. став 1. тачка 2) ЗКП.

Одредбом члана 406. став 1. тачка 2) ЗКП прописано је да се, поред осталог, упознавање са садржином записника о исказима сведока може по одлуци већа обавити сходно применом члана 405. ЗКП ако су странке сагласне да се тако поступи уместо непосредног испитивања сведока који није присутан, без обзира да ли је био позван или не.

Како из списка предмета произлази, да је на главном претресу одржаном дана 16.06.2020. године, у доказном поступку, првостепени суд, без претходне сагласности странака, уместо непосредног саслушања оштећеног ББ, прочитао његов исказ са записника сачињеног пред Основним јавним тужиоцем у Бору дана 12.02.2019. године, супротно одредби члана 406. став 1. тачка 2) ЗКП, то је и на овај начин учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, заснивајући своју пресуду на доказу на коме се пресуда не може заснивати.

Заснивајући правноснажне пресуде на наведеном недозвољеном доказу – на записнику о саслушању оштећеног – сведока ББ од 12.02.2020. године, који је сачињен супротно одредби члана 300. ЗКП, а затим изведен на главном претресу супротно одредби члана 406. став 1. тачка 2) ЗКП, нижестепени судови су учинили битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се основано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Стога је Врховни касациони суд усвојио као основан поднети захтев и побијане пресуде укинуо, а предмет вратио Основном суду у Бору на поновно суђење.

У поновном поступку, суд ће отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку.

Имајући у виду разлоге укидања нижестепених пресуда, то се Врховни касациони суд није ни упуштао у разматрање осталих навода захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, и допуне захтева, налазећи да су за сада беспредметни.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1). ЗКП, донета је одлука као у изреци.

Записничар-саветник,

Председник већа-судија,

Снежана Меденица, с.р.

Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић